

Posudek na diplomovou práci „Poslanecké dotace v Česku v letech 2003-2009: prostorová dimenze a identifikace některých podmiňujících faktorů“ autora *Davidy Hány* předloženou k obhajobě na Katedře sociální geografie a regionálního rozvoje Přírodovědecké fakulty UK v Praze.

Autor se ve své práci zaměřuje na zajímavý, důležitý, ale v českém kontextu nepřiliš sledovaný jev, totiž zkoumání prostorových vzorců v alokaci finančních prostředků z tzv. poslaneckých dotací. Nejde jí jenom o prostý popis prostorových vzorců, ale i odhalení faktorů, které podmiňují existenci takových vzorců. Z řady možných faktorů, které mohou hrát roli, se autor práce soustředí na faktor, který se nejvíce nabízí, totiž na souvislost mezi bydlištěm poslanců, jejich vlivem na lokalizaci poslaneckých dotací a samotnou prostorovou lokalizací poslaneckých dotací.

Autor se postupně snaží zhodnotit nerovnoměrnosti distribuce relativizovaných finančních prostředků z poslaneckých dotací mezi kraji a okresy v období 2003-2009 v závislosti na:

- rozložení trvalých bydlišť poslanců
- velikosti tzv. „koeficientu vlivu“ jednotlivých krajů, resp. okresů vypočteného pomocí odhadu vlivu funkcí místních poslanců na státní rozpočet
- velikostních kategorií obcí.

V následující části autor identifikuje hlavní centra podpory prostředky z poslaneckých dotací na úrovni obcí a hledá souvislosti bydlištěm poslanců a mírou jeho vlivu na tvorbu státního rozpočtu.

Celkově práci hodnotím jako kvalitní. Text má logickou strukturu, autor postupuje obecných otázek ke konkrétním. Teoretická část práce je doplněna vhodným metodologickým aparátem pro analýzu. Analýza dat je korektní, dobře dokumentovaná kvalitními grafy a mapkami.

K práci mám i některé dílčí výhrady:

- V kapitole 2.2 autor upozorňuje na skutečnost, že se politici snaží ovlivnit volební preference voličů, kteří mohou nejvíce zasáhnout svým hlasem do výsledku nadcházejících voleb. V českém kontextu však, jak autor sám uvádí straně 20, se poslanci snaží primárně zalíbit zprostředkováním dotací nikoliv nutně voličům, ale především místním stranickým organizacím, které mají vliv na umístění na kandidátkách. Tento rozdíl by stálo za to poněkud podrobněji diskutovat – dle mého soudu jde jasně o odlišná působení různých volebních systémů (většinový v anglosaském světě versus poměrný v Česku).
- Podobně se dá rozdílem mezi fungováním většinového a poměrného systému vysvětlit i skutečnost, že nebyly nalezeny významné korelace mezi výsledky voleb a objemem podpory prostřednictvím poslaneckých dotací. V České republice nemá politická strana takovou motivaci soustředit poslanecké dotace do území, v němž se rozhoduje o volebním výsledku (jako jsou swing states v USA nebo contested seats v Británii), neboť taková území v našem systému poměrného zastoupení nelze identifikovat.
- Způsob, jakým byl vypočítán „koeficient vlivu“, je velmi subjektivní, protože jeho hodnota silně závisí na vahách, které jeho jednotlivým složkám přidělí samotný autor diplomové práce. Zdálo by se mi lepší nedělat jediný koeficient formou agregátního

ukazatele pro každého poslance, ale spíše parciální koeficienty pro jednotlivé „typy vlivu“.

- Za problematické považuji to, že většina citací odkazujících na literaturu popisující způsoby práce Poslanecké sněmovny týkající se poslaneckých dotací, jsou ve skutečnosti citace článků novinářů a článků (často blogů) samotných politiků. Ani jedno ani druhé nelze bohužel považovat za zdroj důvěryhodných a ověřených informací, což snižuje jejich vypovídací hodnotu.

Přes výše uvedené námitky považuji diplomovou práci za kvalitní a doporučuji ji proto k obhajobě. Navrhuji hodnotit stupněm výborně.

V Praze, 17.5. 2010

RNDr. Tomáš Kostecký, CSc.